

1.9.2004

VELKOJAINKOKOUKSEN JÄRJESTÄMINEN JA PÄÄTÖSVALLAN KÄYTTÖ

1 PÄÄTÖSVALLAN KÄYTTÄMISESTÄ KONKURSSIPESÄSSÄ

1.1

Velkojen päätettävät asiat

Velkojat päättävät konkurssipesän hallintoa, konkurssipesään kuuluvan omaisuuden hoitoa, käyttöä ja rahaksimuuttoa koskevista asioista, jolle päätösvaltaa ole erikseen säädetty pesänhoitajalle kuuluvaksi. Pesän hallintoa koskevia päätöksiä ovat velkojatoimikunnan asettaminen, tilintarkastajan valinta sekä pesän velkojista koostuvan kollegion tai vastaavanlaisen toimielimen perustaminen.

Päätösvaltaansa velkojat käyttävät velkojainkokouksessa tai ilmaisemalla kantansa ratkaistavaan asiaan pesänhoitajan sitä tiedustellessa.

Velkojat voivat siirtää päätösvaltaansa pesänhoitajalle. Päätösvaltaa ei kuitenkaan saa siirtää asioissa, jotka koskevat konkurssihallinnon valvonnan yleistä järjestämistä, pesänhoitajan palkkiota tai konkurssipesän konkurssiin luovuttamista. Päätöksessä on yksilöitävä päätösvaltan siirron laajuus, kesto ja se, miten pesänhoitajan on ilmoitettava päätöksistään velkojille. Pesänhoitaja voidaan esimerkiksi oikeuttaa myymään pesään kuuluvaa omaisuutta ja päätökseen voidaan sisällyttää alin hyväksyttävä myyntihinta. Pesänhoitaja voidaan myös valtuuttaa päättämään kaikista omaisuuden myyntiä koskevista asioista samoin kuin ratkaisemaan takaisinsaantikanteiden tai muiden oikeudenkäyntien nostamisesta.

Jos velkojat ovat ennen 1.9.2004 antaneet pesänhoitajalle oikeuden päättää jostakin toimenpiteestä, tämä valtuutus on voimassa enintään 31.8.2005 asti.

Velkojat voivat koska tahansa peruuttaa päätösvaltan siirron pesänhoitajalle kokonaan tai osaksi.

Velkojat voivat asettaa velkojatoimikunnan. Itsenäistä päätösvaltaa velkojatoimikunnalla ei ole, mutta velkojat voivat päättää, että pesänhoitajan on saatava päätökselleen velkojatoimikunnan hyväksyminen asioissa, joissa velkojat ovat siirtäneet päätösvaltansa pesänhoitajalle.

1.2

Pesänhoitajan päätettävät asiat

Pesänhoitaja käsittelee ja päättää asiat, jotka koskevat pesäluettelon ja velallisselvityksen laatimista, saatavien selvittämistä, jakoluettelon laatimista sekä palkkaturvaa. Sama koskee muitakin asioita, jotka laissa säädetään tai asian luonteen vuoksi kuuluvat pesänhoitajan tehtäviksi. Tällaisia ovat esimerkiksi vähäisten jako-osuuksien maksamatta jättäminen (KonkL 18:2) ja jako-osuuksien maksaminen määrältään vähäisille saataville (KonkL 18:3).

Pesänhoitaja päättää konkurssipesän juoksevaan hallintoon kuuluvista asioista, jolleivät velkojat ole jonkin asian osalta erikseen toisin päättäneet. Tällaisia ovat esimerkiksi verotukseen ja kirjanpitoon liittyvät asiat, työnantajavelvoitteiden hoitaminen, erilaisten sopimusten kuten työ- ja vuokrasopimusten tekeminen tai irtisanominen, pesän massa-velkojen maksaminen ja saatavien periminen. Myös kuittausvaatimuksesta tai sivullisen omaisuuden luovutuksesta päättäminen kuuluu pesänhoitajalle.

Pesänhoitaja voi juoksevaan hallintoon liittyen päättää kanteiden nostamisesta ja muista oikeudenkäynteihin kuuluvista asioista, jollei kyse ole taloudellisesta tai muutoin merkittävästä asiasta.

Pesänhoitaja voi päättää myös sellaisesta kiireellisestä toimenpiteestä, jossa päätösvalta kuuluisi velkojille, mutta jota ei voida lykätä aiheuttamatta konkurssipesälle haittaa. Pesänhoitajan on kuitenkin ennen tällaista toimenpidettä mahdollisuuksien mukaan kuultava velkojatoimikuntaa tai suurimpia velkojia. Pesänhoitaja voi esimerkiksi myydä helposti pilaantuvaa tai muuten arvoltaan nopeasti alenevaa omaisuutta ilman velkojien päätöstäkin.

1.3

Velkojien äänimäärä päätöksenteossa

Velkoja osallistuu päätöksentekoon sillä saatavalla, joka hänellä päätöksenteon hetkellä on. Jos velkoja on saanut saatavalleen osasuorituksen esim. takaajalta tai ennakkojako-osuuden konkurssipesästä, suoritus pienentää velkojan äänimäärää vastaavasti. Velkojavaihdoksen tapahtuessa äänioikeus siirtyy seuraajalle.

Viimesijainen saatava ei tuota äänioikeutta, jos on ilmeistä, ettei saatavalle kerry jako-osuutta konkurssissa.

Ehdollinen, riitainen tai muusta syystä epäselvä saatava arvostetaan todennäköiseen määräänsä. Ehdollinen takautumissaatava tuottaa kuitenkin äänioikeuden vain silloin, kun velkoja ei käytä samaan saatavaan perustuvaa äänioikeuttaan. Jos yhteisvelkasuhteessa olevalle syntyy osasuorituksen perusteella takautumissaatavaa, hän saa osasuorituksen mukaisen äänioikeuden.

Velkoja, jolla on yrityskiinnityksen alaista velallisen omaisuutta toisen henkilön velan vakuutena, saa äänestää enintään sillä määrällä, jonka etuoikeutettu osa yrityskiinnityksen alaisesta omaisuudesta kattaa saatavasta. Pesänhoitajan on määriteltävä yrityskiinnityksen kohteena olevan omaisuuden arvo päätöksentekohetken mukaan.

Erimielisyyden sattuessa pesänhoitaja tai velkojainkokouksen puheenjohtaja ratkaisee, minkä suuruisena velkojan saatava otetaan äänestettäessä huomioon.

Jos velallisyriityksen liiketoiminta, varallisuus tai osa siitä on tarkoitus luovuttaa toiminnallisena kokonaisuutena sellaiselle, joka on läheisyys-suhteessa velalliseen, velallisyriityksen omistajaan tai velkojaan, on pesänhoitajan huolehdittava, että konkurssilain 15 luvun 4 §:ssä säädetyt määränemmistöedellytykset päätöksen syntymiseksi täyttyvät myös muussa päätöksentekomenettelyssä.

2 VELKOJAINKOKOUS

2.1 Velkojainkokouksesta

Konkurssilain 15 luvun 2 §:n mukaan velkojat käyttävät päätösvaltaansa velkojainkokouksessa. Velkojainkokous voidaan pitää tavanomaisena kokouksena tai etäkokouksena, jolloin kokoukseen osallistujat ovat yhteydessä toisiinsa puhelinta, videota tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen.

Pesänhoitaja päättää, miten velkojainkokous järjestetään. Velkojat voivat kuitenkin ensimmäisessä velkojainkokouksessa tehdä päätöksen siitä, miten velkojainkokoukset konkurssipesässä järjestetään. Velkojainkokous on järjestettävä siten, että kaikilla velkojilla ja velallisella on halutessaan mahdollisuus osallistua siihen.

Ensimmäinen velkojainkokous on pidettävä kahden kuukauden kuluessa pesäluettelon valmistumisesta ja viimeistään kuuden kuukauden kuluessa konkurssin alkamisesta, jollei kokouksen pitäminen ole erityisestä syystä tarpeetonta (KonkL 15:6). Syynä voi olla se, että konkurssi tulee raukeamaan varojen puutteessa tai velallinen pakoilee eikä pesäluetteloa ole voitu laatia kuuden kuukauden kuluessa konkurssin alkamisesta.

Konkurssilain 19 luvun 4 §:n mukaisesti lopputilitys on hyväksyttävä velkojainkokouksessa.

Velkojainkokous tulee pitää myös silloin, kun käsiteltävänä ovat takaisinsaanti- tai saatavien riitautusasiat taikka muut oikeudenkäyntiasiat antavat tähän aiheita. Neuvottelukunta suosittaa, että velkojainkokous pidetään lisäksi silloin, kun pesänhoitajalla on

esiteltävänä velkojainkokoukselle asia tai asioita,

- joilla on merkittävä vaikutus konkurssirealisaation lopputulokseen;
- jotka ovat konkurssipesän hoidon kannalta olennaisia; tai
- joista on konkurssipesän ja velkojan / velkojien taikka velallisen välillä esiintynyt perusteltua erimielisyyttä.

2.2

Velkojainkokouksen koollekutsuminen (tavanomainen kokous)

Pesänhoitaja kutsuu koolle velkojainkokouksen. Velkojatoimikunnalla ja velkojilla, jotka edustavat vähintään yhtä kymmenesosaa valvotuista tai muuten jakoluetteloon otetuista konkurssisaatavista, on oikeus esittää vaatimus velkojainkokouksen koollekutsumisesta ilmoittamansa asian käsittelyä varten.

Yksittäinenkin velkoja voi esittää pesänhoitajalle pyynnön velkojainkokouksen koollekutsumisesta ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Pynnön on oltava perusteltu ja sen voi esittää jo ennen valvontapäivääkin.

Velallisella ei ole oikeutta vaatia kokouksen koollekutsumista.

Konkurssiasiamies voi määrätä pesänhoitajan kutsumaan koolle velkojainkokouksen. Myös konkurssiasiamies voi kutsua kokouksen koolle, jos siihen on erityinen syy.

Ennen valvontapäivää kutsu velkojainkokoukseen on toimitettava tiedossa oleville velkojille ja velalliselle. Kutsu on lisäksi julkaistava virallisessa lehdessä sekä yhdessä tai useammassa tarkoitukseen soveltuvassa päivälehdessä viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta.

Päätösvaltaa konkurssipesässä käyttävät ne velkojat, joilla on velalliselta konkurssisaatava. Valvontapäivän jälkeen päätösvaltaa käyttävät ne velkojat, jotka ovat valvoneet saatavansa ja ne velkojat, joiden saatavan pesänhoitaja on ilmoittanut ottavansa huomioon ilman valvontaa, sekä panttivelkojat, jotka ovat esittäneet saatavastaan selvityksen. Jos velkojan on jälkivalvonnan tai muun perusteen vuoksi suoritettava konkurssipesälle konkurssilain 12 luvun 16 §:ssä tarkoitettu maksu, velkojalla on oikeus käyttää päätösvaltaa vasta, kun maksu on suoritettu.

Valvontapäivän jälkeen kutsu on toimitettava niille velkojille, joilla on oikeus käyttää velkojien päätösvaltaa sekä velalliselle. Kutsu on toimitettava riittävän ajoissa. Tätä yksilöllistä kutsumenettelyä on noudatettava myös ennen 1.9.2004 alkaneissa konkurssipesissä. Pelkkä kuulutus ei ole hyväksyttävä tapa kutsua velkojainkokous koolle.

Pienvelkojalle, jonka saatava on alle 3000 euroa, toimitetaan kutsu valvontapäivän jälkeen vain, jos velkoja on etukäteen ilmoittanut pesähoitajalle osallistuvansa päätöksentekoon. Pienvelkojilla on kuitenkin aina oikeus osallistua kokouksiin, vaikka he eivät olisi ilmoittaneetkaan osallistuvansa päätöksentekoon konkurssipesässä. Neuvottelukunta suosittaa, että ennen 1.9.2004 alkaneissa konkurssipesissä kutsu lähetetään kuitenkin kaikille saatavansa valvoneille velkojille, myös niille, joiden saatava on alle 3000 euroa. Tässä yhteydessä pienvelkojalle on ilmoitettava, että kutsua ei enää jatkossa lähetetä, ellei velkoja ilmoita haluavansa olla mukana päätöksenteossa.

Kutsu on toimitettava riittävän ajoissa ja kutsuaika määräytyy kulloisenkin tilanteen mukaan. Neuvottelukunta suosittaa, että kutsu on lähetettävä normaalisti kaksi viikkoa ennen kokousta. Viikkoa lyhyempää aikaa ei voida pitää riittävänä, ellei kysymyksessä ole erityisen kiireellinen asia. Jos pesässä on vain muutama velkoja ja pesähoitajan tiedossa on, että velkojat ja velallinen voivat saapua kokoukseen esimerkiksi jo seuraavana päivänä, ei estettä kokouksen näinkään pikaiselle pitämiselle ole.

Kutsun tulee sisältää:

- 1 Konkursivelallisen nimi
- 2 Kokouksen ajankohta
- 3 Kokouspaikka
- 4 Kokouksessa käsiteltävät asiat
- 5 Pesähoitajan nimi ja yhteystiedot

Kokouskutsussa voidaan vaatia kokoukseen osallistuvilta velkojalta ilmoittautuminen kokoukseen. Ilmoittautumista voidaan pitää perusteltuna silloin, kun konkurssipesän laajuuden vuoksi tieto kokoukseen osallistuvien velkojien lukumäärästä on tarpeen esimerkiksi kokousjärjestelyjen vuoksi. Kokouskutsussa tulee tällöin mainita, että ilmoittautumisen laiminlyönti ei estä osallistumasta kokoukseen.

Neuvottelukunta pitää suositeltavana, että kutsun mukana tai ilmoittautumisen perusteella velkojille toimitetaan etukäteen kirjallinen asiakirja-aineisto (mm. palkkiolasku) kokouksessa käsiteltävistä asioista. Jos aineisto on laaja, pesähoitajan on laadittava siitä lyhyt yhteenveto ja samalla ilmoitettava, missä aineisto on nähtävissä. Pesähoitaja voi tarpeen mukaan tehdä kokouksessa käsiteltävien asioiden ratkaisuksi esityksen, joka pesähoitajan tulee toimittaa velkojille jo kokouskutsun mukana.

Velkojainkokous on pyrittävä järjestämään sellaisena aikana ja sellaisessa paikassa, että mahdollisimman monella velkojalla on

mahdollisuus siihen osallistua. Tämän vuoksi kokous tulee järjestää tavanomaisena työaikana, eikä ilman erityistä syytä esimerkiksi juhlapyhien aatoina. Kokouspaikaksi tulee valita konkurssipesän ja keskeisten velkojien kannalta tarkoituksenmukaisin paikka, esimerkiksi pesähoitajan toimitilat.

Jos velkojainkokouksessa käsiteltävät asiat sitä vaativat, voi velkojainkokous lykätä asian käsittelemisen jatkokokoukseen. Velkojainkokouksen lykkäämistä tulisi käyttää vain perustellusta syystä siinä kokouksessa kesken jääneen asian käsittelyä varten. Neuvottelukunta suosittelee, että jatkokokousta ei ilman erityistä syytä lykätä pidemmälle kuin yhden kuukauden päähän. Pesähoitajan on huolehdittava, että myös poissaolevat velkojat saavat tiedon jatkokokouksesta, jos siihen on erityinen syy.

2.3

Velkojainkokouksen järjestäminen etäkokouksena

Velkojainkokous voidaan järjestää myös siten, että osallistujat ovat yhteydessä toisiinsa puhelinta, videota tai muuta teknistä välinettä käyttäen.

Pesähoitaja tekee päätöksen etäkokouksen järjestämisestä. Etäkokous voidaan pitää esimerkiksi puhelinneuvotteluna, kun velkojien lukumäärä on pieni tai käsiteltäviä asioita on vähän. Käytännössä kokous voidaan järjestää myös siten, että kutsutaan koolle tavanomainen velkojainkokous, johon osa osanottajista osallistuu puhelimen, videon tai muun teknisen välineen avulla.

Jos velkojainkokous pidetään etäkokouksena, pesähoitajan on varmistuttava, että velkojilla ja velallisen edustajalla on teknisesti mahdollisuus osallistua kokoukseen. Tarvittaessa pesähoitaja järjestää velkojille ja velallisen edustajalle sellaisen paikan, jossa on tarvittava tekninen varustus.

Jos velkojainkokous järjestetään puhelimitse, on kokoukseen osallistuvien velkojien ja velallisten oltava konkreettisesti neuvotteluyhteydessä toisiinsa. Velkojainkokoukseksi ei voida luokitella menettelyä, jossa pesähoitaja erikseen soittaa velkojille ja velallisen edustajalle heidän kantaansa tiedustellakseen.

Jos velkojainkokous pidetään videokokouksena, on kaikkien osallistujien pystyttävä olemaan aidosti näkö- ja kuuloyhteydessä toisiinsa. Videokokous voidaan järjestää myös siten, että pesähoitaja kutsuu velkojat kokouspaikkaan ja vain osa velkojista osallistuu kokoukseen video- tms. yhteyden välityksin. Menettelystä on sovittava pesähoitajan ja asianomaisen velkojan edustajan kanssa hyvissä ajoin ennen kokousta.

Velallisella on oikeus osallistua velkojainkokouksiin. Jos etäkokouksessa käsitellään asiaa, jonka osalta pesähoitaja rajoittaa velallisen

tiedonsaantioikeutta, velallisen edustajan tekninen yhteys on tilapäisesti katkaistava tai hänet on poistettava kokoustilasta.

Etäkokouksen järjestämistä koskevat samat järjestelyt kuin tavanomaista velkojainkokousta. Kutsumenettely on samanlainen. Kokoukseen liittyvä materiaali on toimitettava hyvissä ajoin osallistujille, jotta he voivat siihen tutustua. Kokouksesta on laadittava pöytäkirja.

3

MUU PÄÄTÖKSENTEKOMENETTELY

Pesänhoitaja voi pyytää velkoja ilmoittamaan päätöksentekoa varten kantansa asiassa, joka muutoin olisi käsiteltävä velkojainkokouksessa.

Tätä muuta päätöksentekotapaa pesänhoitaja voi käyttää erityisesti silloin, kun päätettävänä on jokin yksittäinen, varsin selväpiirteinen asia kuten omaisuuden myynnistä päättäminen tehtyjen ja mahdollisesti velkojille etukäteen toimitettujen ostotarjousten perusteella.

Pesänhoitajan on nimenomaisesti ilmoitettava, että kyseessä on kannan kysyminen päätöksentekoa varten. Suositeltavaa on, että pesänhoitaja esittää kirjallisesti pyynnön kannan ilmoittamiseksi ja pyytää myös vastauksen kirjallisena. Kannanottopyyntö voidaan toimittaa tavallisena kirjeenä, telefaxina tai sähköpostina velkojan tai velallisen ilmoittamaan osoitteeseen. Vastaus tiedusteluun voidaan toimittaa samalla tavalla pesänhoitajalle. Kannanottopyynnön yhteydessä pesänhoitajan on toimitettava velkojille tarpeellinen materiaali päätöksenteon pohjaksi, jos sitä ei aikaisemmin ole toimitettu.

Jos velkoja ilmoittaa kantansa puhelimitse pesänhoitajalle, on pesänhoitajan kirjattava velkojan kanta konkurssipesän asiakirjoihin myöhempää todentamista varten.

Pesänhoitajan on annettava velkojille vähintään kahden viikon aika kannan ilmoittamiselle. Kiireellisessä tapauksessa voidaan käyttää lyhyempääkin määräaikaa. Velalliselle on varattava tilaisuus ilmoittaa kantansa asiassa samassa määräajassa.

Jos päätöksentekomenettelyn yhteydessä pesänhoitajalle tulee esimerkiksi yhdeltä velkojalta sellaista tietoa, joka saattaisi vaikuttaa muiden velkojien päätökseen, on pesänhoitajan toimitettava tällainen tieto viipymättä päätöksentekoon osallistuville velkojille.

Päätökseksi tulee se kanta, joka on saanut yksinkertaisen enemmistön kantansa ilmaisseiden velkojien antamista äänistä. Jos päätöksentekomenettelyssä annetut äänet menevät tasan tai kukaan velkojista ei ilmoita kantaansa annetussa määräajassa, pesänhoitaja ratkaisee asian.

Pesänhoitajan on ilmoitettava muussa päätöksentekomenettelyssä syntynyt päätös ja sen ajankohta. Ilmoitus on lähetettävä ainakin kantansa ilmoittaneille velkojille ja velalliselle. Jos päätös koskee pesänhoitajan palkkiota, on päätös lisäksi lähetettävä viipymättä tiedoksi myös konkurssiasiamiehelle.

4 MENETTELYSTÄ VELKOJAINKOKOUKSESSA

4.1

Velkojainkokouksen sisältö

Velkojainkokouksessa käsitellään seuraavat kohdat:

1 Kokouksen avaaminen

Pesänhoitaja avaa velkojainkokouksen.

2 Puheenjohtajan valinta ja sihteerin kutsuminen

Pesänhoitaja toimii puheenjohtajana. Velkojat valitsevat puheenjohtajan, jos pesänhoitaja on esteellinen tai muuten estynyt. Käsiteltäessä puheenjohtajana toimivan pesänhoitajan palkkioasiaa, tulee velkojille varata mahdollisuus vapaaseen keskusteluun pesänhoitajan olematta läsnä.

Jos on tiedossa merkittäviä, kokouksen kulkua vaikeuttavia ristiriitatilanteita, on suositeltavaa, että pesänhoitaja huolehtii etukäteen siitä, että kokoukselle saadaan ulkopuolinen, riippumaton puheenjohtaja.

Sihteerinä voi toimia puheenjohtaja, pesänhoitaja tai joku muu henkilö. Sihteeriä ei valita vaan puheenjohtaja kutsuu sopivaksi katsomansa henkilön sihteeriksi.

3 Pöytäkirjantarkastajan valinta

Yksi tai kaksi velkojaa tai velallisen edustaja valitaan pöytäkirjantarkastajiksi.

Kokoukselle voi olla tarpeen myös valita ääntenlaskijat.

4 Läsnäolijoiden ja heidän saataviensa kirjaaminen

Puheenjohtajan tulee todeta kokouksen läsnäolijat ja heidän saatavansa.

Pesänhoitaja tai tämän toimistossa työskentelevä henkilö ei saa toimia velkojainkokouksessa velkojien asiamiehenä, koska pesänhoitaja toimessaan edustaa kaikkia velkojia.

Velkojainkokouksessa tulee olla läsnä pesänhoitajat tai ainakin yksi heistä.

Velkojainkokoukseen eivät saa osallistua muut kuin velkojat ja velallisen edustaja sekä näiden avustajat tai asiamiehet. Kokouksen puheenjohtaja voi esittää velkojainkokouksen pitämistä julkisena, jollei kolmannen oikeus vaadi pitämään kokousta suljettuna. Jos kuitenkin yksikin läsnäoleva velkoja tai velallinen esittää julkiseksi aiotun kokouksen pitämistä suljettuna, kokous on pidettävä suljettuna.

Velallisella on oikeus osallistua velkojainkokoukseen ja ilmaista siellä kantansa käsiteltävistä asioista. Pesänhoitaja voi kuitenkin rajoittaa velallisen tietojensaanti- ja osallistumisoikeutta, jos rajoitusta voidaan pitää välttämättömänä konkurssipesän tai sivullisen oikeuden turvaamiseksi tai muun erityisen syyn vuoksi. Sen jälkeen kun rajoittamiselle ei ole enää perustetta, velallisella on oikeus saada tiedot käsitellyistä asioista.

Velallisyrityksen osakkeenomistajalla ei ole oikeutta olla pelkästään omistuksensa perusteella paikalla velkojainkokouksessa. Jos velkojat kuitenkin sallivat, myös osakkeenomistaja saa olla läsnä kokouksessa.

Paikalla kokouksessa saa olla konkurssipesän hoidossa avustava, pesänhoitajan toimistossa työskentelevä ja/tai pesän palveluksessa oleva henkilö. Heille ei erikseen tarvitse myöntää läsnäololupaa.

5

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Vaikka velkojia ei olisi kokouksessa läsnä, kokous on päätösvaltainen. Tällöin puheenjohtaja päättää kokouksessa käsiteltävistä asioista.

6 – n

Varsinaiset asiakohdat

Varsinaisten asiakohdien käsittelyä ja pöytäkirjaamista käsitellään jäljempänä.

n + 1

Muut esille tulevat asiat

Kokouskutsussa on suositeltavaa mainita kaikki kokouksessa käsiteltävät asiat. Neuvottelukunta ei pidä suotavana, että muiden esille tulevien asioiden käsittelyssä tehtäisiin sitovia päätöksiä.

Kokouksessa voidaan tehdä päätös kokouskutsussa mainitsemattomasta asiasta, jonka ratkaiseminen ei siedä viivytystä. Jos asia on merkittävä, edellytyksenä on lisäksi, että asiasta on ilmoitettu velkojille ja velalliselle vähintään viikkoa ennen kokouspäivää. Pesänhoitajan on ilmoitettava asiasta kuten kokouskutsussakin asia olisi ilmoitettu ja liitettävä ilmoitukseen asiaa koskeva selvitys.

Kaikkien kutsuttujen velkojen suostumuksella kokouksessa voidaan lisäksi tehdä päätös asiasta, jota ei ole kokouskutsussa mainittu. Päätös voidaan tehdä ehdollisena siten, että poissaolevan velkojan suostumus hankitaan jälkikäteen.

Tällaisen kokouskutsussa mainitsemattoman asian ratkaisusta on pesänhoitajan heti kokouksen jälkeen ilmoitettava kokouksesta poissaolleelle velalliselle, jotta hän voisi käyttää oikeuttaan hakea muutosta velkojen päätökseen.

Pesänhoitajan on muiden asioiden asiakohdassa informoitava velkojia myös sellaisista konkurssipesän juoksevaan hallintoon liittyvistä asioista, jotka pesänhoitaja on itsenäisesti päättänyt.

Lisäksi voidaan käsitellä velkojan tai velallisen esille tuomia asioita.

n + 2

Kokouksen päättäminen

4.2

Tiedot pesästä ja pesänhoidosta

Tietoa konkurssipesää koskevista asioista sisältyy

- pesäluettelo
- velallisselvitykseen
- velkojainkokousten pöytäkirjoihin
- vuosiselontekoihin

Nämä selvitykset voidaan kehittää yhdeksi kokonaisuudeksi, jota lukemalla voidaan helposti todeta konkurssipesän toiminnallinen ja taloudellinen tilanne. Kokonaisuuden laatiminen lähtee velallisselvityksestä ja päättyy lopettamiskokouksen pöytäkirjaan sekä lopputilitykseen.

Jokaisessa velkojainkokouksessa on varsinaisissa asiakohdissa käsiteltävä selonteko pesän tilasta. Selonteko tapahtuu antamalla velkojille kirjallinen esitys pesän tilasta sekä merkittävistä muutoksista pesän toiminnassa ja taloudessa.

4.3

Varsinaisasioiden käsittelyn pöytäkirjaaminen

Varsinaisten asiakohtien käsittely on pöytäkirjattava siten, että henkilö, joka ei ole ottanut osaa kokoukseen, saa selvyuden päätöksestä ja tarvittaessa myös päätöksen perusteista, jotka on esitetty kokouksessa. Päätöksien ja tarvittavien perusteluiden lisäksi pöytäkirjasta tulee ilmetä äänestykset ja eriävät mielipiteet.

Jos asiakohta käsittää ainoastaan pesänhoitajan selostuksen jostakin pesään koskevasta asiasta, merkitään selostus pöytäkirjaan, jollei selostus perustu pöytäkirjan liitteeksi oheistettavaan asiakirjaan.

Pesänhoitajan on toimitettava jäljennös pöytäkirjasta velkojalle tai velalliselle näiden pyynnöstä. Pöytäkirja on aina toimitettava sellaiselle velkojalle ja velalliselle, joka on ilmoittanut tyytymättömyytensä velkojainkokouksen päätökseen. Konkurssiasiamiehelle jäljennös pöytäkirjasta liitteineen on toimitettava ilman eri pyyntöä

4.4

Esimerkki ensimmäisen velkojainkokouksen varsinaisista asiakohdista

1-5

Kokousmenettelyyn kuuluvat kohdat edellä mainitun kohdan 4.1 mukaisesti

6

Selonteko pesän tilasta ja suoritetuista toimenpiteistä

Pesänhoitaja selostaa pesän tilan laatimansa kirjallisen selonteon perusteella. Jos selonteko ja siinä esitetyt toimenpiteet hyväksytään sellaisenaan, voidaan pöytäkirjassa ainoastaan viitata pöytäkirjan liitteeksi otettavaan selostukseen. Jos keskustelun tai muun seikan perusteella käy ilmi, että selonteko ja muu selvitys on puutteellinen tai että velkojien käsityksen eroavat pesänhoitajan selonteosta, pöytäkirjaan on merkittävä kokouksessa käyty keskustelu olennaisilta osiltaan.

7

Konkurssipesään kuuluvan omaisuuden rahaksimuutto

Pesänhoitajat voidaan valtuuttaa muuttamaan rahaksi pesään kuuluva omaisuus parhaaksi katsomallaan tavalla lain ja hyvän pesänhoitotavan mukaisesti.

Velkojainkokous voi antaa pesänhoitajalle rajoitetut realisointivaltuudet esimerkiksi siten, että pesänhoitaja saa tehdä vain määrätyn rahamäärän alittavia kauppoja tai määrätyllä realisointikeinolla tapahtuvaa konkurssipesään kuuluvan omaisuuden rahaksimuuttoa. Konkurssilaki edellyttää, että päätösvallan siirron ajallinen kesto mainitaan velkojien päätöksessä.

Erityisesti päätöksessä on mainittava, koskeeko valtuutus realisointia, jossa pesään kuuluvaa varallisuutta luovutetaan toiminnallisena kokonaisuutena velalliselle tai velkojalle taikka muulle taholle, jolle omaisuuden luovuttaminen vaatii konkurssilain 15 luvun 4 §:n 2 momentin mukaan enemmistöpäätöksen sekä etuoikeutettujen velkojien että muiden velkojien keskuudessa. Neuvottelukunta suosittaa, ettei valtuutusta päätetä koskemaan tässä kappaleessa mainittuja luovutuksia, ellei kokouskutsussa ole tästä mainintaa.

Jos pesänhoitaja on tehnyt konkurssipesään kuuluvan omaisuuden rahaksimuuttoa koskevia esisopimuksia, sopimukset on esiteltävä velkojainkokoukselle. Esisopimukseen johtaneet tapahtumat on selvitettävä velkojainkokoukselle ja kirjattava pöytäkirjaan, joten esimerkiksi pesälle saapuneet kilpailevat tarjoukset on annettava velkojien tietoon.

8

Erityistarkastuksen toimittaminen

Konkurssivelallisen kirjanpidon erityistarkastus voidaan päättää suoritettavaksi erikseen määrättävässä laajuudessa esimerkiksi koskien velallisyhtiön tiettyjä tilikausia taikka ainoastaan takaisinsaantiperusteita. Ennen päätöksen tekemistä pesänhoitajan on kerrottava velallisen kirjanpidon ja muun toiminnan alustavan tarkastamisen yhteydessä tekemistään havainnoista.

Velkojainkokous voi valita erityistarkastuksen suorittajan tai pesänhoitaja voidaan valtuuttaa antamaan toimeksianto erityistarkastuksen suorittamisesta parhaaksi katsomalleen taholle.

9

Konkurssipesän hallinnon ja kirjanpidon tarkastus

Velkojainkokous voi päättää konkurssipesän hallinnon ja kirjanpidon tarkastuksesta neuvottelukunnan antaman suosituksen numero 10 mukaisesti.

Pääsääntöisesti kokouksen asialistalle tulee ottaa kysymys konkurssipesän hallinnon ja kirjanpidon tarkastuksesta, jos se ei ole ilmeisen tarpeetonta.

10

Mahdolliset oikeudenkäynnit

Velkojainkokouksessa pesänhoitajat voidaan valtuuttaa nostamaan takaisinsaanti- ja muut oikeudenkäynnit, jotka pesänhoitajien harkinnan mukaan ovat pesän kannalta tarkoituksenmukaisia.

Pesänhoitajalla on oikeus ja velvollisuus ajaa pesänhoidon kannalta tarpeelliseksi katsomiaan kanteita. Pesänhoitajan on selostettava velkojainkokoukselle riittävän selkeästi ja perusteellisesti nostamiensa kanteiden perusteet sekä muut havaintonsa, joiden perusteella kanne tulee nostettavaksi.

Velkojainkokous voi pitää oikeudenkäyntien nostamisen myös omassa päätösvallassaan. Tällöin velkojainkokous päättää erikseen kunkin oikeudenkäynnin nostamisesta taikka vaatimuksesta tai kanteesta luopumisesta.

11

Pesänhoitajan palkkion perusteet

Velkojat päättävät pesänhoitajan palkkion ja korvauksen perusteista.

11 – n

Muut asiakohdat sekä kokouksen päättäminen

4.5

Esimerkki loppukokouksen varsinaisista asiakohdista

1-5

Kokousmenettelyyn kuuluvat kohdat edellä mainitun kohdan 4.1 mukaisesti

6

Selonteko pesän tilasta ja suoritetuista toimenpiteistä

Pesänhoitaja selostaa pesän tilan koko konkurssin ajalta laatimansa kirjallisen selonteon perusteella. Jos selonteko ja siinä esitetyt toimenpiteet hyväksytään sellaisenaan, voidaan pöytäkirjassa ainoastaan viitata pöytäkirjan liitteeksi otettavaan selostukseen. Jos käytävän keskustelun tai muun seikan perusteella käy ilmi, että selonteko tai muu selvitys on puutteellinen tai että velkojien käsityksen eroavat pesänhoitajan selostuksesta, pöytäkirjaan on merkittävä kokouksessa käyty keskustelu olennaisilta osiltaan.

7

Lopputilityksen antaminen

Pesänhoitaja antaa velkojille lopputilityksen, joka liitetään pöytäkirjaan.

8

Jako-osuuksien maksaminen

Jako-osuuksien maksamisesta velkojille päätetään pesänhoitajan laatiman ehdotuksen perusteella. Ehdotus liitetään pöytäkirjaan. Ehdotusta koskee neuvottelukunnan suositus numero 12.

9

Pesähoitajan palkkio

Pesähoitajan palkkiolaskun tulee olla laadittu neuvottelukunnan pesähoitajan palkkiosta antaman suosituksen nro 13 edellyttämällä tavalla.

10

Konkurssipesän lopettaminen

Konkurssipesä päätetään lopettaa, koska konkurssipesällä ei ole enää vireillä asioita.

Konkurssipesä voidaan lopettaa, jos vielä vireillä olevilla asioilla ei ole olennaista merkitystä jako-osuuden määrään. Siten vireille voi jäädä esimerkiksi panttiesineen realisointi taikka vähäarvoisten tavaroiden myyntiä tai saatavien perintää.

Jos lopettamispäätöstä tehtäessä pesällä on keskeneräisiä asioita, lopettamispäätöksen yhteydessä on mainittava, kuinka asioiden kanssa menetellään.

11 - n

Muut asiakohdat sekä kokouksen päättäminen

5

MUUTOKSENHAKUOHJAUS

5.1

Velkojainkokous

Ennen velkojainkokouksen päättämistä puheenjohtajan on annettava konkurssilain 15 luvun 11 §:n mukainen ohjaus velkojainkokouksen päätösten moittimiseen:

Sen, joka haluaa hakea velkojainkokouksen päätöksen kumoamista tai muuttamista, on tehtävä siitä hakemus tuomioistuimelle kuukauden kuluessa velkojainkokouksesta. Läsnäolevan velkojan tai velallisen on kuitenkin välittömästi ilmoitettava tyytymättömyyttä päätökseen kokouksen puheenjohtajalle puhevallan menettämisen uhalla.

Koska muutoksenhaku velkojainkokouksen päätökseen saattaa olla etenkin lainopillista koulutusta vailla olevalle henkilölle hankalaa, kokouksen puheenjohtajan on erityisesti tiedusteltava, onko kokoukseen osallistuvien joukossa tyytymättömiä velkojainkokouksen päätöksiin ja todettava, että puhevallan käyttö moiteasiassa edellyttää tyytymättömyyden ilmoitusta.

Pöytäkirjaan tulee merkitä, onko kokoukseen osallistunut velkoja tai velallinen ilmoittanut tyytymättömyyttä velkojainkokouksen päätöksiin.

5.2

Muu päätöksentekomenettely

Muussa päätöksentekomenettelyssä syntyneen päätöksen päätös-
ilmoitukseen pesähoitajan on liitettävä konkurssilain 15 luvun 11 §:n
mukainen ohjaus velkojen päätöksen moittimiseen:

Sen, joka haluaa hakea velkojen päätöksen kumoamista
tai muuttamista, on tehtävä siitä hakemus tuomioistuimelle
kuukauden kuluessa siitä, kun pesähoitaja on ilmoittanut
päätöksestä. Velkojan tai velallisen on kuitenkin
ilmoitettava pesähoitajalle tyytymättömyys päätökseen
viimeistään viikon kuluttua siitä, kun pesähoitaja on
ilmoittanut päätöksestä puhevallan menettämisen uhalla.

6

TIEDOTTAMINEN VELKOJAINKOKOUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ

Jos kokoukseen kohdistuu julkista mielenkiintoa, pesähoitaja voi
tiedottaa kokouksen päätöksistä julkiselle sanalle. Tiedottamistavasta ja
tiedotuksen sisällöstä on syytä keskustella velkojainkokouksessa.

Helsingissä 1. päivänä syyskuuta 2004

Matti Nenonen
puheenjohtaja

Petri Hirsimaa
sihteeri